

Türk Akademik Yayınlar Dergisi

TAY Journal

(Uluslararası Hakemli Dergi/International Peer-Reviewed Journal)

<http://www.tayjournal.com>

ISSN: 2618-589X

The Evaluation of the Animations Developed for the Teachers of Talented and Gifted Pupils: Perceived Learning, Usability and Participation

Volkan Kukul
Mertcan Ünal
Serçin Karataş
Ebru Kılıç Çakmak
Ayşe Yılmaz

Abstract

The purpose of this research is to examine the animations, developed on socio-emotional strategies that the teachers of gifted/talented pupils'/students can use to solve various problem situations that they may encounter, in terms of several variables. These variables are in terms of teachers; perceived learning, usability and participation contexts. In this context, 8 learning objects were developed in animation format. Four of these learning objects were developed for pre-school teachers and the remaining four for primary school teachers. These learning objects were examined by 90 pre-school and primary school teachers. Afterwards, teachers' opinions were obtained by using the "Learning Object Assessment Scale" developed by Güner and Yıldırım (2014). The scale used in the study consists of three parts; perceived learning, usability and participation. When the data obtained from the study are examined, it is seen that teachers' appreciation towards animations is high in usability, participation and perceived learning sub dimensions. When sub-dimensions were examined in terms of branches, pre-school teachers' appreciation for animations was found to be higher but it did not cause any significant difference between the branches. When the sub-dimensions were examined in terms of the study year variance, it was observed that the averages between the groups were close to each other and there was no meaningful difference between them.

Keywords:	DOI	:
Superior ability	Received	: 03/03/2018
Superior mind	Revised	: 12/05/2018
Learning object	Accepted	: 10/06/2018
Animation	Published	: 15/06/2018

Corresponding Author: Volkan Kukul, Res. Asst., Amasya University, Turkey, kukulvolkan@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9546-3790

Mertcan Ünal, Res. Asst., Gazi University, Turkey, mertcanunal@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6779-6902

Serçin Karataş, Prof. Dr., Gazi University, Turkey, sercin@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1731-0676

Ebru Kılıç Çakmak, Prof. Dr., Gazi University, Turkey, ekilic@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3459-6290

Ayşe Yılmaz, Res. Asst., Adnan Menderes University, Turkey, aysebgcrck@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9971-2440

Cite this article as: Kukul, V., Ünal, M., Karataş, S., Kılıç Çakmak, E. & Yılmaz, A. (2018) Üstün yetenekli/zekâlı öğrencilerin öğretmenlerine yönelik geliştirilen animasyonların değerlendirilmesi: Algılanan Öğrenme, Kullanılabilirlik ve Katılım. *TAY Journal*, 2(1), 80-93

Extended Summary

Introduction

There are different teaching models for the training of gifted/talented students (Delcourt, Cornell, & Goldberg, 2007; Tortop, 2012). However, there are shortcomings about the teachers who will provide these trainings. Currently in Turkey and in many countries, there are very few separate programs such as the department of gifted teacher. This inadequacy is being tried to be completed with in-service trainings given to teachers on duty or by the teachers who continue to the certificate programs (Omeroglu et al., 2017). In 2009, a strategy paper on the education of talented people in the country was published with the cooperation of MoNE and TUBITAK (Scientific And Technological Research Council Of Turkey) and the current situation was evaluated. However, when it comes to the present day, it is not yet possible to train teachers for the education of the gifted. This has raised the need for practices that will increase the knowledge and skills of teachers about their awareness of superior talents and how to overcome their problems with these children. If these needs are to be thought of as rings of a chain, one of the rings is the teachers of gifted individuals must develop themselves about the education of these individuals. It is normal and expected that gifted/talented children show problematic behavior like other children. These students may exhibit some social behavioral disorders due to their superiority. For example, a gifted student may show impatience in class, shouting at questions and responding in a hurry. This impatience stems from their relentless curiosity (Markusic, 2012). In order to prevent these problems, it seems that gifted students need special education to improve not only their cognitive aspects but also their affective aspects (Delisle, Whitmore, & Ambrose, 1987). For this, teachers need to have good classroom management training and develop themselves in this regard. Delisle et al. (1987), who conducted studies of behavioral problems of gifted talents, found that the use of preventive classroom management practices in classes in which gifted/talented students are also trained is the most effective and efficient method. Facing the different types of problems that teachers may have in class during their training will make it easier for them to cope with these problems in their professional lives. At this point, it is important to prepare educational environments that will enable teacher candidates to face problematic behaviors. The purpose of this research is to examine the animations developed on socio-emotional strategies that the teachers of gifted/talented pupils'/students can use to solve various problem situations that they may encounter in terms of several variables. These variables are in terms of teachers; perceived learning, usability and participation contexts. In this context, 8 learning objects were developed in animation format. In order to achieve this purpose, the following sub-goals have been tried to be achieved: How do teachers evaluate learning objects in terms of perceived learning, usability and participation? Do the teachers' views on learning objects differ according to the branches and the working experience?

Method

The research has adopted a descriptive survey model as it aims to examine teachers' thoughts on the developed learning objects. Survey researchs aim to reveal and examine a phenomenon or phenomenon that exists in the past or the present (Karasar, 2006). In survey models; the current situation and conditions are tried to be shown exactly the same without

changing the existing situation (Kaptan, 1998). The learning objects developed in the scope of this study were evaluated by the teachers. This research was carried out under the project titled "Strategies for Talented and Gifted Pupils' Teachers" under the European Union Erasmus + Mixed School Education program, coordinated by Gazi University. In the project, it was aimed to determine the strategies for gifted/talented children in terms of social and emotional distress and organize teacher trainings for these strategies. First, the needs analysis was carried out with teachers, school administrators and parents to determine the strategies. Strategies have been determined according to the results of needs analysis. When determining the strategies cultural differences in partner countries (Turkey, Czech Republic and Italy) are also taken into consideration. A total of 12 strategies have been identified for both pre-school and primary-school teachers. These strategies are; group-based, process-oriented learning, playing, problem solving, critical thinking, metacognition, peer education, convergent learning, constructivism, collaborative learning, reverse-face class, global curriculum approach. In this study, convenience sampling method was applied to the study group. A convenience sampling method based on accessibility and suitability is the preferred method for gathering information quickly in research subjects (Berg, 2001). The study group of the research is composed of 90 teachers who work at various schools in Turkey. 63 of these teachers are preschool and 27 are primary school teachers. The "Learning Object Assessment Scale" developed by Güreş and Yıldırım (2014) in order to evaluate the learning objects of teachers and students was used as a means of collecting data in the research. The high score from all of the scales and subscales indicates that the assessment of the learning objects is positive.

Results

When the data obtained from the research are examined, it is seen that the total scores of the teachers from the scale are 122.59. This finding can be interpreted that the animations are generally appreciated by the teachers. A similar situation is observed when scores from subscales are examined. The sum of the teachers' scores from the usability subscale is 46.93; the sum of the scores they receive from the subscale of participation 45.46; the sum of the scores obtained from the perceived learning subscale was calculated as 30.20. When the animation evaluations of the teachers were examined according to the branches, no significant difference was observed in the overall scale, $t(89)=.607$, $p>.05$. It can be said that the pre-school teachers ($X = 125.44$) liked the animations more than the primary-school teachers ($X = 121.35$) but there was no significant difference between the evaluation scores according to the branches of the teachers. It was found that the same situation was the case for the subscales and that the teachers did not differ according to the branches when they evaluated animations on the basis of usability, participation and perceived learning. When the analysis results are examined, it is seen that the total scores of the teachers are close to each other according to the working experience. It has been seen that the group of teachers who have over 11 years experience ($X=129.00$) has the highest likeness towards animations. This group has been followed by experienced teachers less than 6-10 years ($X=125,50$), 3-5 years ($X=123,23$) and 2 years($X=120,29$) respectively. There is no difference between the groups according to the one-way ANOVA results regarding whether there was a meaningful difference according to the working experience ($F(3, 85)=.778$, $p>.05$).

Discussion and Conclusion

In this research, the "Learning Object Assessment Scale" was used for evaluating the animations of the teachers. As a result, it was seen that the teachers who participated in the study evaluated the animations developed as good. The total score that can be taken from the scale is 150 while the average of the teachers is calculated as 122.59. This means that the teachers in the study group evaluated the learning objects positively overall. In this respect, there are conclusions that the materials which are presented clearly according to the material design principles and that contain visual items and are easily readable are more useful and effective (Baki and Çakıroğlu, 2010; Demirel & Altun, 2010; Duman, 2013; Taşlıbeyaz, 2018). At the same time, facilitating various aspects such as the visualization of the information to be given, the application, coding and perception of information also played an important role (Alessi and Trollip, 2001) in assessing the teachers' learning objects well. There is no significant difference between the teachers' branches and the years of professional work. Both in the preparation of animation scripts and in the creation of storyboards, it is planned to produce learning objects that will appeal to each section according to the branch and years of work. Therefore, it is expected that there is no meaningful difference in the mentioned variables. According to this result, it can be said that it is appropriate to use these developed animations in the trainings of the teachers about the social-emotional development of the gifted/talented pupils'. The results can also be interpreted that animations can be used within adult education.

Türk Akademik Yayınlar Dergisi

TAY Journal

(Uluslararası Hakemli Dergi/International Peer-Reviewed Journal)

<http://www.tayjournal.com>

ISSN: 2618-589X

Üstün Yetenekli/Zekâlı Öğrencilerin Öğretmenlerine Yönelik Geliştirilen Animasyonların Değerlendirilmesi: Algılanan Öğrenme, Kullanılabilirlik ve Katılım

Volkan Kukul
Mertcan Ünal
Serçin Karataş
Ebru Kılıç Çakmak
Ayşe Yılmaz

Özet

Bu araştırmanın amacı üstün yetenekli/zekâlı çocukların/öğrencilerin öğretmenlerinin karşılaşabileceği çeşitli problem durumlarının çözümünde kullanabilecekleri sosyal-duygusal stratejiler üzerine geliştirilen animasyonların, öğretmenlerin gözünden algılanan öğrenme, kullanılabilirlik ve katılım bağlamında incelenmesidir. Bu bağlamda dördü okul öncesi, dördü ilkökul öğretmenlerine yönelik 8 öğrenme nesnesi animasyon formatında geliştirilmiştir. Bu öğrenme nesneleri 90 okul öncesi ve ilkökul öğretmeni tarafından incelenmiş ve Gürer ve Yıldırım (2014) tarafından geliştirilen "Öğrenme Nesnesi Değerlendirme Ölçeği" kullanılarak öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Çalışmada kullanılan ölçek algılanan öğrenme, kullanılabilirlik ve katılım olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmadan elde edilen veriler incelendiğinde kullanılabilirlik, katılım ve algılanan öğrenme alt boyutlarında öğretmenlerin animasyonlara yönelik beğeni düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Okul öncesi ve ilkökul öğretmenlerinin branşları bakımından alt boyutlar incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin animasyonlara yönelik beğenilerinin daha yüksek olduğu görülmüş ancak branşlar arasında anlamlı bir farklılığa neden olmadığı tespit edilmiştir. Alt boyutlar, çalışma yılı değişkeni bakımından incelendiğinde gruplar arası ortalamaların birbirine yakın olduğu ve de aralarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler:

Üstün yetenek

Üstün zekâ

Öğrenme nesnesi

Animasyon

DOI

:

Yükleme : 03/03/2018

Düzeltilme : 12/05/2018

Kabul : 10/06/2018

Yayınlama : 15/06/2018

Sorumlu Yazar: Volkan Kukul, Arş. Gör., Amasya Üniversitesi, Türkiye, kukulvolkan@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9546-3790

Mertcan Ünal, Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Türkiye, mertcanunal@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6779-6902

Serçin Karataş, Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Türkiye, sercin@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1731-0676

Ebru Kılıç Çakmak, Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Türkiye, ekilic@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3459-6290

Ayşe Yılmaz, Arş. Gör., Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye, aysebrck@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9971-2440

* Bu çalışma Avrupa Birliği Erasmus+ Karma Okul Eğitimi programı kapsamında yürütülen "Strategies for Talented and Gifted Pupils' Teachers" başlıklı 2015-1-TR01-KA201-021420-STRATEACH numaralı proje kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanmıştır.

Atf için: Kukul, V., Ünal, M., Karataş, S., Kılıç Çakmak, E. & Yılmaz, A. (2018) Üstün yetenekli/zekâlı öğrencilerin öğretmenlerine yönelik geliştirilen animasyonların değerlendirilmesi: Algılanan Öğrenme, Kullanılabilirlik ve Katılım. *TAY Journal*, 2(1), 80-93

Giriş

Üstün yetenek ve üstün zekâ, uzun yıllardır üzerinde çalışılan ancak tam olarak tanımlanamayan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Alanyazında yetenek ve zekâ kavramları sıklıkla birbirlerinin yerine kullanılabilmektedir (Ömeroğlu vd., 2017). Türk Dil Kurumu, zekâyı “insanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı” (TDK, 2018) olarak tanımlanırken, yetenek ise “bir kimsenin bir şeyi anlama veya yapabilme niteliği veya bir duruma uyma konusunda organizmada bulunan ve doğuştan gelen güç, kapasite; kabiliyet, istidat” (TDK, 2018) olarak tanımlanmaktadır. Bu kavramların ne olduğu tartışılırken bir taraftan yetenek potansiyeli olağanüstü olan bireyler ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Üstün yeteneklilerle ilgili çalışmaların tarihsel gelişimi incelendiğinde ilk çalışmaların Platon’a kadar uzandığı ve Platon’un kitabında üstün yetenekliler “hafızaları kuvvetli ve az hata yapan bireyler” olarak tanımlanmıştır (Enç, 1979). Bu durum ülkelerin de dikkatini çekmiş ve üstün yetenekli bireylerin potansiyellerini daha iyi kullanmalarını sağlayarak toplumsal gelişimi hedeflemişlerdir.

Üstün yeteneklilerin eğitimleri için oluşturulmuş farklı öğretim modelleri mevcuttur (Delcour, Cornell & Goldberg, 2007; Tortop, 2012). Ancak bu eğitimleri verecek öğretmenlerle ilgili eksiklikler yaşanmaktadır. Hali hazırda ülkemizde ve pek çok ülkede üstün yetenekliler/zekâlılar öğretmenliği gibi ayrı programlar çok az sayıda bulunmaktadır. Görevde olan öğretmenlere verilen hizmetiçi eğitimlerle veya açılan sertifika programlarına devam eden öğretmenlerle bu eksiklik tamamlanmaya çalışılmaktadır (Ömeroğlu vd., 2017). 2000’li yıllarla birlikte bazı üniversitelerde üstün yetenekliler/zekâlılar öğretmenliği bölümleri lisansüstü düzeyde açılmış ve öğrenci kabul etmiştir. Bu uygulamaların yanı sıra üstün yetenekli/zekâlı öğrencilerin gelişimlerine yönelik olarak da bazı uygulamalar yapılmıştır. Anadolu Üniversitesi Üstün Zekâlıların Eğitimi Anabilim Dalı başkanlığı tarafından TÜBİTAK desteği ile gerçekleştirilen Üstün Yeteneklilerin Eğitim Programı (ÜYEP) (Sak, 2009) bu uygulamalara bir örnektir. Bu projede, 6. ve 7. sınıflarda öğrenim gören üstün yetenekli öğrencilerin yeteneklerini keşfettikleri, kendilerini geliştirme olanağı buldukları örgün eğitim-öğretim süreci dışında devam ettikleri sosyal eğitim ortamları sunulmaktadır. Programda üstün yetenekli öğrencilere matematik ve fen bilimleri ağırlıklı zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri kullanılarak hafta sonları ve yaz dönemlerinde eğitim verilmektedir (Sak, 2009). 2009 yılında MEB ve TÜBİTAK işbirliği ile ülkedeki üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili strateji belgesi yayımlanarak mevcut durum değerlendirmesi yapılmıştır. Ancak o yıldan bugüne gelindiğinde hala üstün yeteneklilerin/zekâlıların eğitimi için öğretmen yetiştirilmesi söz konusu olmamıştır. Bu durum öğretmenlerin üstün yetenekli/zekâlılarla ilgili farkındalıklarını ve bu çocuklarla ilgili sıkıntılarını nasıl aşacakları konusundaki bilgi ve becerilerini artıracak uygulamalara ihtiyacı ortaya koymuştur. Bu ihtiyaçları bir zincirin halkaları olarak düşünecek olursak halkalardan bir tanesi üstün yetenekli ve zekâlı bireylerin öğretmenlerinin bu bireylerin eğitimiyle ilgili kendilerini geliştirmeleridir.

Üstün yetenekli çocukların da diğer çocuklar gibi problemleri davranış göstermeleri olağan ve beklenen bir durumdur. Bu öğrenciler üstün olmalarından kaynaklanan durumlardan ötürü bazı sosyal davranış bozuklukları gösterebilirler. Örneğin üstün yetenekli bir öğrenci sınıfta, sorulara bağırarak ve acele bir şekilde cevap vererek sabırsızlık gösterebilir. Bu sabırsızlık

onların amansız meraklarından kaynaklanmaktadır (Markusic, 2012). Bu sorunların önlenmesi için üstün yetenekli öğrencilerin sadece bilişsel yönlerini değil, duyuşsal yönlerini de geliştirecek özel eğitime gereksinim olduğu görülmektedir (Delisle vd., 1987). Bunun için öğretmenlerin iyi bir sınıf yönetimi eğitimi almaları ve bu konuda kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Sınıf yönetimi, öğrencilerin derse katılımını arttıran ve sınıf ortamında görülebilecek istenmeyen öğrenci davranışlarını önlemek için öğretmenin kullandığı stratejilerdir ve etkili sınıf yönetimiyle tüm öğrenciler sınıf ortamından üst düzeyde faydalanabilmektedir (Sucuoğlu vd., 2009). Alan yazında farklı sınıf yönetimi sınıflandırmaları mevcuttur. Bu sınıflamalara göre sınıf yönetimi türlerinden bir tanesi önleyici sınıf yönetimidir. Önleyici sınıf yönetimi yaklaşımı, adından da anlaşılacağı gibi, sınıfta sorunlar ortaya çıkmadan önce önlemler alınmasını vurgulamaktadır. Böylelikle problem davranışlarının azaltılması planlanmaktadır (Akalin, 2012, s.122). Üstün yeteneklilerin davranış sorunları ile ilgili çalışmalar yürüten Delisle ve diğerleri (1987) de üstün yetenekli öğrencilerin devam ettiği sınıflarda önleyici sınıf yönetimi uygulamalarının en etkili ve verimli yöntem olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin aldıkları eğitim sırasında sınıflarda ortaya çıkabilecek farklı problem türleriyle karşılaşmaları meslek hayatlarında bu problemlerle daha kolay başa çıkabilmelerini kolaylaştıracaktır. Bu noktada öğretmen adaylarının problemleri davranışlarla karşı karşıya gelebilmelerini sağlayacak eğitsel ortamların hazırlanması önem kazanmaktadır. Her ne kadar öğretmen adayları meslek hayatlarına adım atmadan önce sınıf ortamında bulunsalar da problemleri davranışlarla karşılaşmamış olabilirler. Bu nedenle onların bu tip davranışları görebilmeleri için öğrenme nesnelерinin kullanımında fayda olduğu düşünülmektedir. Öğrenme nesnelерinin bilinen en yaygın tanımlarından birisi 2002 yılında IEEE Öğrenme Nesnesi Standartları Komitesi (Learning Technology Standards Committee) tarafından yapılan “Öğrenme nesneleri, öğrenme-öğretme ortamında kullanılan dijital veya dijital olmayan varlıklardır” tanımıdır. Bu çalışmada ise öğrenme nesnesi olarak “Üstün Yetenekli/Zekalı Öğrencilerin Öğretmenlerine Yönelik Stratejiler başlıklı Erasmus+” projesi kapsamında geliştirilen animasyonlar kullanılmıştır.

Bu araştırmanın amacı, üstün yetenekli/zekâlı öğrencilerin öğretmenlerinin sınıflarında karşılaşabilecekleri problemleri davranışları ve bu sorunların ortaya çıkmasını önleme veya ortaya çıkarsa nasıl çözümler bulunabileceğini canlandırmak amacıyla geliştirilen 8 öğrenme nesnesinin, öğretmenlerin gözünden algılanan öğrenme, kullanılabilirlik ve katılım bağlamında incelenmesidir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

- Öğretmenler öğrenme nesnelерini, algılanan öğrenme, kullanılabilirlik ve katılım açısından nasıl değerlendirmektedir?
- Öğretmenlerin öğrenme nesnelерine yönelik görüşleri branşlarına ve çalışma yılına göre değişmekte midir?

Yöntem

Bu başlık altında araştırmanın modeli, uygulama süreci, çalışma grubu ve veri toplama aracı ele alınmıştır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma, öğretmenlerin geliştirilen öğrenme nesnelere yönelik düşüncelerini incelemeyi amaçladığından tarama modelini benimsemiştir. Tarama araştırmaları, geçmişte ya da hâlen var olan bir olgu ya da olayı olduğu gibi ortaya koyup incelemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 2006). Tarama modellerinde; var olan durum üzerinde değişiklik yapılmaya çalışılmadan, mevcut durum ve şartlar aynen ortaya konmaya çalışılır (Kaptan, 1998). Bu çalışma kapsamında da geliştirilen öğrenme nesnelere öğretmenler tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulama Süreci

Bu araştırma, Gazi Üniversitesinin koordinatörlüğünü yaptığı Avrupa Birliği Erasmus+ Karma Okul Eğitimi programı kapsamında yürütülen “Üstün Yetenekli/Zekâlı Öğrencilerin Öğretmenlerine Yönelik Stratejiler” başlıklı proje kapsamında gerçekleştirilmiştir. Projede üstün yetenekli/zekâlı çocukların sosyal ve duyuşsal olarak yaşadıkları sıkıntıları gidermek amacıyla stratejilerin belirlenmesi ve bu stratejilere yönelik öğretmen eğitimleri düzenlenmesi amaçlanmıştır. İlk olarak stratejilerin belirlenebilmesi için öğretmenler, okul yöneticileri, aileler ile ihtiyaç analizi yapılmıştır. İhtiyaç analizi sonuçlarına göre stratejiler belirlenmiştir. Stratejiler belirlenirken ortak ülkelerdeki (Türkiye, Çekya ve İtalya) kültürel farklılıklar da dikkate alınmıştır. Toplamda hem okul öncesi hem sınıf öğretmenliği için 12 strateji belirlenmiştir. Bu stratejiler; gruplama, süreç odaklı öğrenme, oyunlaştırma, problem çözme, kritik düşünme, üstbilgi, akran eğitimi, yakınsak öğrenme, yapılandırıcılık, işbirliğine dayalı öğrenme, ters-yüz sınıf, küresel müfredat yaklaşımı olarak belirlenmiştir.

Senaryoları geliştirecek olan ortak ülkelere hikaye tahtası geliştirme ve senaryo üretme hakkında Proje ekibinde yer alan öğretim teknolojileri tarafından eğitim verilmiştir. Belirlenen stratejilerin uygulanabileceği problem durumları geliştirilmiş ve bu problem durumlarına göre senaryolar oluşturulmuştur. Oluşturulan senaryoların animasyona aktarılabilmesi için tüm senaryolar hikaye tahtası formatına dönüştürülmüştür. Geliştirilen hikaye tahtaları proje ekibindeki öğretim teknolojileri gözden geçirilmiş, gerekli geri bildirimler sağlanmıştır. Öğretim teknolojilerinin önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenen hikaye tahtaları animasyonların geliştirilebilmesi için animatör ve çizerlerden oluşan teknik ekibe gönderilmiş ve animasyonlar geliştirilmiştir. Tüm animasyonlar ilk olarak projenin ortak dili olan İngilizce dilinde geliştirilmiştir. Animasyonların İngilizce versiyonu dil uzmanı, alan uzmanı ve öğretim teknolojilerinden onay aldıktan sonra ortakların kendi dillerine (Türkçe, Çekçe ve İtalyanca) çevrilmesi ve dil düzeltmeleri gerçekleştirilmiştir. 4’ü ilköğretim 4’ü okul öncesine yönelik olarak toplam 8 animasyona son şekli verilmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğretmenler, kendi branşlarına uygun olarak geliştirilen 4’er animasyonu izleyerek, Gürer ve Yıldırım (2014) tarafından öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenme nesnelere değerlendirilmeleri amacıyla geliştirilen “Öğrenme Nesnelere Değerlendirme Ölçeği”ni kullanarak animasyonları değerlendirmiştir.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada çalışma grubu için uygun örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Ulaşılabilirlik ve elverişlilik esasına dayalı olan uygun örnekleme yöntemi, araştırma

konularında bilgilerin hızlıca toplanması amacıyla tercih edilen bir yöntemdir (Berg, 2001). Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye’de çeşitli okullarda görev yapmakta olan 63’ü ilkök, 27’si okul öncesi olmak üzere toplam 90 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılar kendilerine gönderilen animasyonları izleyerek ölçeği çevrimiçi ortamda doldurmuşlardır. Yapılan analizler sonucu 1 öğretmenin normallığı bozduğu görülmüştür. Bu nedenle bu katılımcı analizlerden çıkartılarak analizler tekrarlanmıştır. Katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara ait demografik bilgiler

Katılımcılar	n	%
Branş		
Okul Öncesi Öğretmeni	27	30,3
Sınıf Öğretmeni	62	69,7
Cinsiyet		
Kadın	71	79,8
Erkek	18	20,2
Çalışma Yılı		
2 yıldan az	41	46,1
3-5 yıl	26	29,2
6-10 yıl	18	20,2
11-15 yıl	3	3,4
16 ve üzeri	1	1,1
Toplam	89	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 27’si (%30,3) okul öncesi öğretmeni olarak, 62’si ise (%69,7) sınıf öğretmeni olarak görev yaptığı görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 71’i (%79,8) kadın, 18’i (%20,2) erkektir. Ülkemizde bu öğretmenlik branşlarını kadınların daha çok tercih ettiği göz önünde bulundurulursa bu durum normal olarak değerlendirilebilir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 41’i (%46,1) 2 yıldan az bir süredir öğretmenlik yapmaktadır. Katılımcıların 26’sı (%29,2) 3-5 yıl arasında, 18’i (%20,2) 6-10 yıl arasında, 3’ü (%3,4) 11-15 yıl arasında ve 1’i (%1,1) 16 yıl ve üzeri çalışma deneyimine sahiptir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Gürer ve Yıldırım (2014) tarafından öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenme nesnelere değerlendirilmeleri amacıyla geliştirilen “Öğrenme Nesnelere Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. 388 katılımcıyla geliştirilen ölçek 3 faktör altında toplanan 30 maddeden oluşmakta ve toplam varyansın %54,42’sini açıklamaktadır. Kullanılabilirlik, Katılım ve Algılanan Öğrenme alt boyutlarından oluşan ölçeğin iç tutarlılık katsayıları sırasıyla .88, .91, .90 olarak hesaplanmış ve bu haliyle güvenilir bir ölçek

olduğu ortaya konulmuştur. Ölçeğin nihai haline bakıldığında kullanılabilirlik alt ölçeğinde 12 madde, katılım ölçeğinde 11 madde, algılanan öğrenme ölçeğinde ise 7 madde bulunmaktadır. Bu ölçekte, kullanılabilirlik alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 60, en düşük puan 12; katılım alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 55, en düşük puan 11; algılanan öğrenme alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 35, en düşük puan 7'dir. Ölçeğin genelinden alınabilecek en yüksek puan 150, en düşük puan ise 30'dur. Ölçeğin genelinden ve alt faktörlerden alınan yüksek puan öğrenme nesnelere ile ilgili değerlendirmenin olumlu olduğunu göstermektedir. Alt boyutlara ilişkin örnek maddelere Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. *Alt boyutlara ilişkin örnek maddeler*

Madde	Alt Boyut
Öğrenme nesnesini kullanabilecek düzeyde bilgisayar becerisine sahibim.	Kullanılabilirlik
Öğrenme nesnesi dikkatimi konu üzerinde toplamamı sağladı.	Katılım
Öğrenme nesnesini kullanarak konuyu daha kolay öğrendim.	Algılanan Öğrenme

Bulgular

Öğretmenlerin öğrenme nesnelere değerlendirme ölçeğinden ve alt ölçeklerden aldıkları toplam puanlara ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. *Öğretmenlerin alt ölçeklere ve ölçeğin geneline ilişkin puanları*

Ölçek	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	SS
Kullanılabilirlik	89	36,00	60,00	46,93	5,22
Katılım	89	24,00	55,00	45,46	7,41
Algılanan Öğrenme	89	19,00	35,00	30,20	4,41
Ölçeğin Tümü	89	80,00	150,00	122,59	15,21

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin ölçeğin tamamından aldıkları puanların toplamının 122,59 olduğu görülmektedir. Bu bulgu animasyonların genel olarak öğretmenler tarafından beğenildiği şeklinde yorumlanabilir. Alt ölçeklerden alınan puanlar incelendiğinde de benzer bir durum gözlenmektedir. Öğretmenlerin kullanılabilirlik alt ölçeğinden aldıkları puanların toplamı 46,93; katılım alt ölçeğinden aldıkları puanların toplamı 45,46; algılanan öğrenme alt ölçeğinden alınan puanların toplamı 30,20 olarak hesaplanmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre animasyonları değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığına ilişkin bulgulara Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin branşlarına göre animasyon değerlendirme puanları

Ölçek	Branş	N	X	S	sd	t	p
Kullanılabilirlik	Okul Öncesi	27	47,44	4,48	87	,607	,545
	Sınıf	62	46,70	5,54			
Katılım	Okul Öncesi	27	47,14	6,64	87	1,425	,158
	Sınıf	62	44,72	7,65			
Algılanan Öğrenme	Okul Öncesi	27	30,85	4,76	87	,916	,362
	Sınıf	62	29,91	4,25			
Ölçeğin Tamamı	Okul Öncesi	27	125,44	13,42	87	1,168	,246
	Sınıf	62	121,35	15,86			

Öğretmenlerin animasyon değerlendirmeleri branşlara göre incelendiğinde ölçeğin tamamında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir, $t(89)=.607$, $p>.05$. Okul öncesi öğretmenlerinin ($X=125.44$) animasyonları sınıf öğretmenlerine ($X=121.35$) göre daha fazla beğendikleri ancak öğretmenlerin branşlarına göre değerlendirme puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı söylenebilir. Alt ölçekler bazında da aynı durumun söz konusu olduğu ve öğretmenlerin animasyonları kullanılabilirlik, katılım ve algılanan öğrenme bazında değerlendirdiklerinde branşlara göre farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalışma yılına göre animasyonları değerlendirmelerine ilişkin istatistikler Tablo 5'te, çalışma deneyimlerine göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığına ilişkin bulgulara Tablo 6'da yer verilmiştir. Çalışma deneyimlerinde 15 yıl ve üzeri çalışma deneyimi olan öğretmen sayısı sadece 1 olduğu için 11 yıl ve üzeri olan öğretmenlerle birleştirilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin çalışma yılına göre animasyonları değerlendirme puanları

Çalışma Yılı	N	X	SS
2 yıldan az	41	120,29	12,89621
3-5 Yıl	26	123,23	18,91308
6-10 yıl	18	125,50	14,37420
11 yıl ve üzeri	4	129,00	15,38397

Analiz sonuçları incelendiğinde çalışma yıllarına göre öğretmenlerin ölçekten aldıkları toplam puanların birbirine yakın olduğu görülmektedir. 11 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerin ($N=129.00$) animasyonları en fazla beğenen grup olduğu, onu sırasıyla 6-10 yıl ($X=125,50$), 3-5 yıl ($X=123,23$) ve 2 yıldan az ($X=120,29$) deneyimlilerin izlediği görülmüştür.

Tablo 6. Öğretmenlerin çalışma yılına göre gruplar arası ANOVA analizi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	543,835	3	181,278	,778	,510
Gruplarıçi	19817,603	85	233,148		
Toplam	20361,438	88			

Öğretmenlerin animasyonları değerlendirmeleri arasında çalışma yılına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik olarak yapılan tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre gruplar arasında animasyonları değerlendirmeleri bakımından farklılık yoktur ($F(3, 85) = .778, p > .05$).

Sonuç ve Tartışma

Üstün yeteneklilerin eğitimi ülkelerin potansiyellerini ortaya koymaları açısından önemli görülmektedir. Ancak pek çok ülke bu öğrencilerin bilişsel ve akademik becerilerine yönelik olarak toplum içerisinde veya sosyal yaşantılarında yaşadıkları sıkıntılar göz ardı edilebilmektedir. Bu noktada öğretmen yetiştiren kurumların veya hali hazırda görev yapan öğretmenlerin üstün yeteneklilerin yaşadıkları sosyal ve duygusal problemleri fark edip, bunlarla nasıl başa çıkabilecekleri ile ilgili olarak kendilerini geliştirmeleri beklenmektedir. Bu gelişime katkı sunabilmek için üstün yetenekli öğrencilerin yaşamış oldukları problemlerle öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının karşılaşması önemlidir. Bu problemlerle okul ortamında karşılaşmadan önce öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının mevcut problem durumlarını görebilmeleri için başka bir ortama ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla geliştirilen animasyonlar öğretmen adaylarının mevcut problemleri görmelerini ve bu problemlerle nasıl başa çıkılabileceğini görmeleri, problemlerin çözümünde hangi stratejilerin kullanılabileceğini görmeleri açısından önemlidir. Geliştirilen animasyonların etkililiğini öğrenmek için ise hedef kitlenin görüşü önem arz etmektedir.

Alanyazında öğrenme nesnelerinin kullanışlılığına ve eğitsel alt boyutlarına bağlı olarak ortaya çıkan problemlerin başarıyı etkileyebileceği ve güçlükler yaşanmasına neden olabileceği belirtilmektedir (Crowther, Keller ve Waddoups, 2004). Bu nedenle öğretimde veya değerlendirmede kullanılacak tüm sistemlerin kullanışlılık ya da eğitsel alt boyutlar çerçevesinde incelenmesi son derece önemlidir (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2008). Bu çalışmada da öğretmenlerin animasyonları değerlendirmeleri için Öğrenme Nesneleri Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin geliştirilen animasyonları iyi olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Ölçekten alınabilecek toplam puan 150 iken öğretmenlerin ortalamaları 122,59 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalama çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin öğrenme nesnelerini genel anlamda olumlu değerlendirdiklerini göstermektedir. Bu konuda, materyal tasarım ilkelerine göre açık olarak sunulan, görsel öğeler içeren, yazıları kolaylıkla okunan materyallerin daha kullanışlı ve etkili olduğuna yönelik sonuçlar mevcuttur (Baki ve Çakıroğlu, 2010; Çakıroğlu, Baki & Akkan, 2009; Demirel & Altun, 2010; Duman, 2013; Taşlıbeyaz, 2018). Aynı zamanda verilmek istenen bilginin görselleştirilerek sunulmasının, bilginin uygulanması, kodlanması ve algılanması gibi çeşitli yönlerini kolaylaştırması da (Alessi ve Trollip, 2001) öğretmenlerin öğrenme nesnelerini iyi olarak değerlendirilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Öğretmenlerin branşlarına ve meslekte

çalışma yıllarına göre değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Gerek animasyon senaryolarının hazırlanmasında gerekse de hikâye tahtalarının oluşturulmasında ortaya çıkarılmak istenen ürünlerin (öğrenme nesnelere) branş ve çalışma yılları gözetmeksizin her kesime hitap etmesi planlandığı için belirtilen değişkenlerde anlamlı bir farklılığın olmaması beklenen bir sonuç olarak karşılanmaktadır. Bu sonuca göre öğretmenlerin üstün yetenekli çocukların duyuşsal gelişimleri ile ilgili alacakları eğitimlerde geliştirilen bu animasyonların kullanılmasının uygun olduğu söylenebilir. Ayrıca bu sonuçlar yetişkin eğitimi kapsamında animasyonların kullanılabilceği şeklinde yorumlanabilir.

Kaynakça

- Akalın, S. (2007). *İlköğretim birinci kademedeki sınıf öğretmenleri ile kaynaştırma öğrencisi olan ve olmayan öğrencilerin sınıf için davranışlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Alessi, S. M. ve Trollip, S. R. (2001). *Multimedia for learning methods and development* (3rd ed.). Boston, Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Baki, A. ve Çakıroğlu, Ü. (2010). Learning objects in high school mathematics classrooms: implementation and evaluation. *Computers ve Education*, 55(4), 1459-1469.
- Berg, B.L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences* (Fourth edition). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Crowther, M. S., Keller, C. C. ve Waddoups, G. L. (2004). Improving the Quality and Effectiveness of Computermediated Instruction Through Usability Evaluations. *British Journal of Educational Technology*, 35(3), 289- 303.
- Çakıroğlu, Ü, Baki, A , Akkan, Y . (2009). Öğrenme Nesnelere Dayalı Bir Öğrenme Ortamının Farklı Açılardan Değerlendirilmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 1 (1).
- Delcourt, M. A. B., Cornell, D. G., & Goldberg, M. D. (2007). Cognitive and affective learning outcomes of gifted elementary school students. *Gifted Child Quarterly*, 51(4), 359-381.
- Delisle, J.R., Whitmore, J.R., & Ambrose, R.P. (1987). Preventing discipline problems with gifted students. *Teaching Exceptional Children*. 19.4 (1987): 32.
- Demirel, Ö., & Altun, E. (2010). Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Duman, G. B. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal geliştirme ve materyallerin etkin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Enç, M. (1979); *Üstün Beyin Gücü*, AÜEF. Yayınları, Ankara.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F. ve Madran, O. (2008). Usability Evaluation of "Web Macerası" as an Instructional and Evaluation Method. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(2), 209- 236.
- Gürer, M. D., & Yıldırım, Z. (2014). Öğrenme nesnesi değerlendirme ölçeği'nin (ÖNDÖ) geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 39(176).
- IEEE Standard for Learning Object Metadata," in IEEE Std 1484.12.1-2002, vol., no., pp.1-40, Sept. 6 2002 doi: 10.1109/IEEESTD.2002.94128
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- Karasar, N.(2006). *Bilimsel araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Markusic, M. (2012). Unusual Behaviors of Gifted Students <http://www.brighthubeducation.com/teaching-gifted-students/49993-disciplining-bad-behavior-in-gifted-children/> sayfasından erişilmiştir.
- Omeroglu, E., Sarikaya, R., Daglioglu, H. E., Cakmak, E. K., Karatas, S., Bulut, S. A., ... & Basit, O. (2017). The Terms Used in Gifted and Talented Education in Turkey, Relevant Legal Framework and Educational Practices. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 9(1).
- Sak, U. (2009). *Üstün Yetenekliler Eğitim Programları*. Ankara: Maya Akademi.

- Sucuoğlu, B., Demirtaşlı, N., & Güner, N. (2009). *Kaynaştırma sınıflarında çalışan sınıf öğretmenlerinin önleyici sınıf yönetimi bilgi ve becerilerinin değerlendirilmesi* (2008-2009) TÜBİTAK Destekli Araştırma Projesi, Proje No: 108K-183
- TDK (Türk Dil Kurumu) (2018). Güncel Sözlük. http://www.tdk.org.tr/index.php?option=com_gts sayfasından erişilmiştir.
- Taşlıbeyaz, E. (2018). İngilizce eğitiminde kullanılan senaryo temelli etkileşimli videolara yönelik öğrenci görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 21-28. doi: 10.24106/kefdergi.374832
- Tortop, H. S. (2012). Olağanüstü üstün yetenekli öğrencilerin eğitim sürecinde radikal hızlandırma ve Türkiye'nin durumu. *Journal of Higher Education and Science*, 2(2), 106-113.